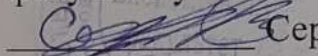

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів і банківської справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного
факультету

Сержанов В.В.
«02» червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма	Фінанси і кредит, Митна справа та оціночна діяльність
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

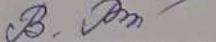
Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансові основи підприємництва» для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа і страхування» предметної спеціальності (спеціалізації) Фінанси і кредит освітніх програм Фінанси і кредит, Митна справа та оціночні діяльність

Розробник: Кампо Г.М., доцент, к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківської справи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *фінансів та банківської справи*

протокол № 11 від 20.05.2021 р.

Завідувач кафедри Варцаба В.І.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

протокол №6 від 01.06.2021р.

Голова науково-методичної комісії Шуліко А.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС денна форма навчання – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин денна форма навчання – 90	2	2
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	3	3
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: письмова	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансові основи підприємництва» є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок заснування, організації фінансів суб'єкта підприємницької діяльності, оволодіння методичним інструментарієм бізнес-планування, розуміння основ оподаткування та кредитування суб'єктів підприємництва, а також припинення підприємницької діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Фінансові основи підприємництва» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 1.1. Правознавство
- ОК 2.1. Вступ до спеціальності: фінанси, банківська справа і страхування
- ОК 2.2. Історія фінансів та фінансової науки
- ОК 2.4. Управління кар'єрою та соціальні комунікації

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітніх програм «Фінанси і кредит» та «Митна справа та оціночна діяльність» вивчення навчальної дисципліни «Фінансові основи підприємництва» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.	ПР04
Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	ПР10
Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	ПР16
Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку	ПР17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Фінансові основи підприємництва»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Описати механізм функціонування фінансів суб'єктів підприємництва	ПР04
Вміти збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансів суб'єкта підприємницької діяльності.	ПР10
Застосовувати набуті теоретичні знання з фінансових основ підприємництва для розв'язання практичних завдань (бізнес-планування)	ПР16
Визначати які особисті якості сприяють успішній підприємницькій діяльності	ПР17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опитування;
- тестування;

- презентації результатів наукових досліджень;
- курсова робота;
- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студентів з навчальної дисципліни «Фінансові основи підприємництва» здійснюється відповідно до графіка:

Модуль	
Поточний контроль за змістовий модуль 1	Поточний контроль за змістовий модуль 2
Підсумковий контроль за модуль : залік	

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни. Модуль складається з двох змістових модулів. Після виконання кожного змістового модуля (лекції та практичні заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- поточний контроль роботи студента протягом семестру;
- контроль самостійної роботи;
- контроль за виконання модульних завдань.

Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни становить від 0 до 100 балів і складає середнє арифметичне балів за змістові модулі, кожен із яких оцінюється від 0 до 100 балів.

Форми поточного контролю: Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється за допомогою експрес-опитування, доповідей та презентацій (від 0 до 10 балів).

Публікація наукової статті у фаховому виданні та виступ на науковій конференції оцінюються у 20 балів.

Оцінювання самостійної роботи. Виконання самостійної роботи студентів полягає в опануванні теоретичного матеріалу дисципліни. Як засіб контролю застосовується такі форми: усне опитування, участь в обговоренні дискусійних питань, експрес-опитування, тестування.

Усне опитування, тестування, участь в обговоренні дискусійних питань, презентації виконаних завдань та досліджень оцінюються у межах від **0 до 10 балів**.

Форма модульного контролю: Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, яка оцінюється у межах від 0 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Студент, який у результаті поточного оцінювання отримав більше 60 балів, має право не складати залік з дисципліни. У такому випадку в залікову відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Якщо студент хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він повинен складати залік.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані здавати залік з дисципліни. У разі, коли відповідь студента під час заліку оцінена менш ніж 60 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю

оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів). Без цього він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Незалежно від того, чи студент складає залік у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на заліку, тобто, виходячи із 100 балів (результати поточного контролю не враховуються), але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
12	12	12	12		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	50	100
12	12	12	12		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Активність, участь в обговоренні	5	10	5	10
Усне опитування	4	40	4	40
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

У визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, яка оцінюється у межах від 0 до 50 балів. До кожного варіанта модульної контрольної роботи входять наступні види завдань:

1. Знайдіть правильну відповідь (15 по 3 бали)
2. Задача (1 по 5 балів)

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Незалежно від того, чи студент складає залік у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки екзамен відбувається у вигляді тестових завдань. У визначений деканатом термін здійснюється підсумковий контроль у вигляді письмової роботи (тести), яка оцінюється у

межах від 0 до 100 балів, але при цьому виставлена підсумкова оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

При оцінюванні підсумкової письмової роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань.

Залік оцінюються за 100-бальною шкалою, диференційованою шкалою та шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Диференційована шкала	Мін. бал -Макс. бал
A	відмінно	90-100
B	добре	82-89
C		74-81
D	задовільно	64-73
E		60-63
FХ	незадовільно	35-59
F		0-34

У «Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті», що затверджено Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. вказано, що ключовою проблемою визначення рівня знань студентів під час проведення екзаменів та заліків є критерії оцінок. При цьому необхідно керуватися таким:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який: всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) заслуговує студент, який: повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який: в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував

навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) заслуговує студент, який: знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи заліку помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) заслуговує студент, який: володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) виставляється студенту, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) виставляється студенту, який: володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

1.Економічна природа підприємництва

Підприємницька діяльність, її суть і функції. Принципи та передумови здійснення підприємницької діяльності. Роль і значення підприємництва у ринковій економіці

2.Функції та правовий статус підприємця

Підприємець як ключова фігура ринкової економіки. Функції підприємця. Керівництво і лідерство як соціальні феномени. Культура спілкування в діяльності бізнесмена. Етика і соціальна відповідальність в бізнесі.

3.Суб'єкти підприємницької діяльності

Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності. Засновницькі документи та їх підготовка. Порядок державної реєстрації.

4.Основи бізнес-планування

Роль і завдання бізнес-планування. Методика складання бізнес-плану. Структура бізнес-плану.

Модуль 2

5.Організація грошових розрахунків

Сутність і форми здійснення грошових розрахунків. Порядок відкриття банківських рахунків та їх види. Характеристика форм безготівкових розрахунків

6.Організація фінансів суб'єкта підприємництва

Зміст та завдання фінансової роботи. Характеристика і склад грошових надходжень. Витрати на виробництво і реалізацію продукції та їх планування

7. Оподаткування підприємницької діяльності

Види прямих податків, їх переваги та недоліки. Види непрямих податків, їх переваги та недоліки. Внески до державних цільових фондів. Спрощена система оподаткування

8. Кредитування підприємницької діяльності

Сутність та форми кредиту. Класифікація банківських кредитів. Принципи і умови кредитування. Кредитний договір. Порядок погашення позики та нарахування відсотків.

9. Припинення підприємницької діяльності

Процедура припинення підприємницької діяльності фізичної особи. Процедура банкрутства фізичної особи-підприємця

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього о	у тому числі					усього о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1												
Тема 1. Економічна природа підприємництва	10	2	2	-	-	6	10	1	0	-	-	9
Тема 2. Функції та правовий статус підприємця	10	2	2	-	-	6	10	1	0	-	-	9
Тема 3. Суб'єкти підприємницької діяльності	10	2	2	-	-	6	10	1	0	-	-	9
Тема 4. Основи бізнес-планування	10	4	2	-	-	4	12	1	2	-	-	9
Модульний контроль № 1	2	0	2	-	-	0	0	0	0	-	-	0
Разом за змістовим модулем 1	42	10	10	-	-	22	42	4	2	-	-	36
Змістовний модуль 2												
Тема 5. Організація грошових розрахунків	10	4	2	-	-	4	10	1	1	-	-	8
Тема 6. Організація фінансів суб'єкта підприємництва	8	2	2	-	-	4	9	1	1	-	-	7
Тема 7. Кредитування підприємницької діяльності	10	4	2	-	-	4	10	1	0	-	-	9
Тема 8. Кредитування підприємницької діяльності	9	2	1	-	-	6	9	0	0	-	-	9
Тема 9. Припинення підприємницької діяльності	9	2	1	-	-	6	10	1	0	-	-	9
Модульний контроль № 2	2	0	2	-	-	0	0	0	0	-	-	0
Разом за змістовим модулем 2	48	14	10	-	-	24	48	4	2	-	-	42
Усього годин	90	24	20	0	0	46	90	8	4	0	0	78

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Економічна природа підприємництва	2	-
2	Тема 2. Функції та правовий статус підприємця	2	-
3	Тема 3. Суб'єкти підприємницької діяльності	2	-
4	Тема 4. Основи бізнес-планування	2	2
5	Модульний контроль № 1	2	-
6	Тема 5. Організація грошових розрахунків	2	1
7	Тема 6. Організація фінансів суб'єкта підприємництва	2	1
8	Тема 7. Кредитування підприємницької діяльності	2	-
9	Тема 8. Кредитування підприємницької діяльності	1	-
10	Тема 9. Припинення підприємницької діяльності	1	-
11	Модульний контроль № 2	2	-
Разом		20	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Економічна природа підприємництва	6	9
2	Тема 2. Функції та правовий статус підприємця	6	9
3	Тема 3. Суб'єкти підприємницької діяльності	6	9
4	Тема 4. Основи бізнес-планування	4	9
5	Тема 5. Організація грошових розрахунків	4	8
6	Тема 6. Організація фінансів суб'єкта підприємництва	4	7
7	Тема 7. Кредитування підприємницької діяльності	4	9
8	Тема 8. Кредитування підприємницької діяльності	6	9
9	Тема 9. Припинення підприємницької діяльності	6	9
Разом		46	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «Фінансові основи підприємництва»:

Комп'ютерний клас з базовим системним програмним забезпеченням, з пакетом програмних засобів офісного призначення та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.

Комплект мультимедійного обладнання.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Кузьмін В.В. Фінансові основи підприємництва. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 192 с.
2. Ємець О. І. Основи підприємництва: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Лілея–НВ, 2012. 147 с.
3. Варналій З. С. Основи підприємництва : навч. посіб. 3 – те вид., випр. і доп. / З. С. Варналій. – К. : Знання, 2006. – 330 с.
4. Гой І. В. Підприємництво : навч. посіб. / І. В. Гой. – К. : ЦУЛ, 2013. – 368 с.
5. Захарчин Г. М. Основи підприємництва : навч. посіб. / Г. М. Захарчин– К. : Знання, 2008. – 437 с.
6. Злупко С. М., Стефанишин О. В., Швайка Л. А. Підприємництво: основи, особливості, механізми: Навч. посіб. Л.: 2017. 370 с.
7. Круш П.В., Подвігіна В.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2009. – 64с.
8. Мельников А. М. Основи організації бізнесу : навч. посіб. / за заг. ред. А. М. Мельникова [А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк] – К. : "Центр учбової літератури", 2013. – 200 с.
9. Мочерний С. В., Устенко О. А., Чеботар С. І. Основи підприємницької діяльності: Посібник. К.: Академія, 2015. 280 с.
10. Пунько Б. М. Основи підприємницької діяльності (практичні аспекти): Навч. посіб. Л., 2014. 130 с.
11. Цигилик І. І. Основи підприємництва : навч. посіб. / Цигилик І. І., Паневник Т. М., Криховецька З. М. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.

Нормативна

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV: Редакція від 01.08.2016, підстава 922-19.
2. Законодавча база України про підприємництво, офіційний сайт Державної регуляторної служби України: <http://www.dkrp.gov.ua/>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI: Редакція від 01.08.2016, підстава 1389-19.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV: Редакція від 11.06.2016, підстава 1021-19.
5. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII: Редакція від 12.06.2016, підстава 1367-19.

Додаткова

1. Данилейко О., Захарченко І., Ковалко К. Власна справа: Метод. посіб. для тренерів. К.: Юніверс, 2017. 144 с.
2. Калина А. В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні / А. В. Калина. – К. : Патерик, 2014. – 498 с.
3. Климко О. Ковалко А. Власна справа: Навч.-метод. посіб. К.: Юніверс, 2018. 108 с.
4. Покропивний С. Ф., Колот В. М. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність: Навч. посіб. К.: Вид-во КНЕУ, 2017. 352 с.
5. Розвиток підприємництва в Україні / П. Гайдуцький та ін. К.: Нора-Друк, 2015. 248 с.
6. Скібіцька Л. І. Менеджмент підприємницької діяльності. Книга 1. Організація бізнесу: навч. посібник / Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький. – К. : Кондор, 2009. – 896 с.
7. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства / Л. А. Швайка. –К. : Ліра-К, 2014. – 268 с.
8. Шпак Н. О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України : навч. посіб. / Н. О. Шпак, О. В. Пирог. – К. : Ліра-К, 2015. – 288 с.